

Barn som kissar på sig nattetid

Ursprunglig version: 2011-10-08

Reviderad senast: 2020-11-27

Ändrad senast: 2022-04-07

Egenvård

Primärvård

Specialistvård

Urinläckage nattetid (i vården benämnt nocturn enures) är vanligt:

<5 år: Fysiologiskt, stark ärftlighet. Ingen åtgärd.

>5 år: ca 10% av 6-7-åringar kissar på sig nattetid. Vanligare bland pojkar.

OBS! Urinläckage dagtid benämns inte enures utan kallas **daginkontinens**. En 5-6-åring kan sällan kissa på kommando. Att träna sig i att kissa fast man inte är kissnödig har ändå ofta stor effekt framför allt på daginkontinens, men även på nattväta. Därför kan en s.k. **miktionslista**, ett lista med tider när barnet skall gå på toa och försöka kissa, vara värdefull.

Om behandling önskas ta kontakt med vårdcentral för utredning, vilket som regel inte är aktuellt före 6 års ålder.

Poängtera för barn och föräldrar att man inte kan hjälpa att man kissar i sängen - undvik bråk och skuld-beläggande.

Minska vätskemängd kvällstid. Från 6 års ålder kan blöjor och lakansskydd förskrivas som hjälpmedel.

Om barnet har varit torrt på natten > 6 mån och sedan börjar kissa på sig under natten (s.k. sekundär nocturn enures), skall kontakt tas med hälsocentral för inledande av utredning.

Primär nocturn enures

Definition: Barn över 5 år som inte varit nattorr under minst 6 mån.
Inget inslag av svåra urinträngningar.

I första hand uteslut förstoppning, UVI, diabetes och missbildning samt ge enkla råd om att kissa på tider (miktionslista).

Utredning

Anamnes:

- miktionsmönster:
 - täta miktionser (= frequency, >7 x/dag)?
 - gläsa miktionser (3 eller färre/dag)?
 - häftiga trängningar till miktionser (=urgency)?
 - kissar i portioner?
 - splittrad urinstråle?
 - urinläckage dagtid?
 - måste krysta kraftigt?
- tidigare UVI?
- förstoppning?
- hereditet?

Status: särskilt buk, rygg, YG, neurologi nedre extremiteter (uteslut stegrade reflexer i nedre extremiteter, tågång, positiv Babinski), PR vid misstanke förstoppning.

Lab: urinsticka, ev urinodling.

Behandling:

- Eventuell Urinvägsinfektion behandlas och handläggs enligt **särskild behandlingslinje**.
- Behandla eventuell förstoppning på vida indikationer med bulkmedel och ev initialt Klyx eller Resulax.
- Regelbundna miktionsvanor dagtid (4-7 miktionser per dag är normalt). Ge föräldrar **miktionslista**.
- Desmopressin: I första hand tabl. Nocutil 0,2mg 2 tabl. Till barn som inte kan svälja tabletter kan man prova Minirin smälttabl. 240ug till natten. Vid god effekt prova minska dosen till 1 tabl Nocutil 0,2mg (Minirin 120ug). Provförpackning först, om ingen effekt efter 1-2 veckors behandling hjälper inte medicinen, sätt ut.
- OBS 1. Vätskekarens 1 timme innan och 8 timmar efter tillförsel desmopressin.
- OBS 2. En veckas uppehåll var 3:e mån.
- V b förskrivning av blöjor och skydd från 6 års ålder.

Sekundär nocturn enures

Definition: Barn som varit nattorr i > 6 mån och som börjar kissa på sig nattetid igen. Ingen skillnad mellan pojkar och flickor.

Undersök barnet som vanligt (avvikande neurologi eller blodtryck?), efterforska speciellt psykisk eller psykosocial orsak, uteslut UVI och diabetes. Behandla sedan som vid primär enures. Svarar pat ej på denna behandling motiverar det en remiss.

Remiss till barnklin

- Misstanke om bakomliggande sjukdom:
 - hudtäckt ryggmärgsmissbildning
 - uretravalvel.
- När desmopressin-behandling med fulldos inte givit tillräcklig effekt.
- När förstoppning uteslutits eller behandlats, och enkla råd om miktionser på fasta tider ej haft tillräcklig effekt, hos motiverade barn > 6 år (i undantagsfall högmotiverad 5-åring) som vill prova **larmmatta** (=enureslarm).
- Sekundär nocturn enures där behandling inte givit önskad effekt.

- Primär nocturn enures med terapivikt
- Sekundär nocturn enures med terapivikt
- Misstanke underliggande sjukdomar.

Utredning (ev flödesmätning, residualurinmätning etc) och behandling beroende på diagnos.

Ev återremiss till Primärvård

Patientinformation

[Om Sängvätning hos barn på 1177.se](#)

[Föräldrainsformation Daginkontinens](#)

[Föräldrainsformation om Desmopressin \(Minirin®\)](#)

[Föräldrainsformation Alarmbehandling](#)

Fördjupning

[Enures, sängvätning på Internetmedicin.se](#)